

KULTŪRA_9 TEMA

Temos pavadinimas

Menas ir ekologija

Temos santrauka ir pagrindinis tikslas

Ši tema skirta vaikams panirti į šiuolaikinę Lietuvos operą, kuri stebina bei padeda patirti šiuo metu aktualius reiškinius, kaip klimatas, santykis su gyvūnais ar pavargusi planeta. Atlikdami tyrinėjimus, vaikai susipažins su tarptautinio pripažinimo pelniusią garsių lietuvių menininkių Vaivos Grainytės, Linos Lapelytės ir Rugilės Barzdžiukaitės sukurta opera-performansu „Saulė ir jūra“. Žiūrėdami šiai platformai sukurtą video, vaikai turės unikalią progą susipažinti su operos-performanso kūrejimo ir išgirsti pagrindines žinutes, kurias perduoda ši opera: dėl žmogaus pakitusi gamtos tvarka, klimato krizė, dėl žmogaus vartojimo sekinama žemė ir kita. Žiūrėdami video, vaikai taip pat sužinos apie dokumentinį filmą „Rūgštus miškas“, pasakojantį apie kormoranų koloniją, įsikūrusią netoli Juodkrantės, į kurios gyvenimą įsiterpia žmogus. Filmo režisierė Rugilė Barzdžiukaitė taip pat papasakos, kokia yra riba tarp filmo, kuris nagrinėja problemą, ir filmo, kuris imasi spręsti problemą.

Raktiniai žodžiai

Opera-performansas, saulė ir jūra, ekokinas, kormoranai, kinas, kuris nagrinėja/sprendžia problemas

Svarbūs aspektai	
Kalbinis lygmuo ir kiti aspektai, į ką svarbu atkreipti dėmesį	A - pagrindinis - B - tarpinis - C - pažengęs Tyrinėjimas 1 – A/B (tekstas apie Saulė gali būti skaitomas anglų kalba) Tyrinėjimas 2 – B Tyrinėjimas 3 – B/C
Laikas pasiruošimui ir į ką svarbu atkreipti dėmesį ruošiantis temai	Apie 1 val. Siūlome tyrinėjimus atlikti eilės tvarka. Svarbūs žingsniai: <ul style="list-style-type: none">• Užsiregistravimas į edukacinę platformą;• Temos tyrinėjimų peržiūrėjimas;• Reikiamų (ar papildomų) priemonių pasirengimas; <i>Siekiant kiekviename tyrinėjime plačiau paanalizuoti tam tikrus aspektus, pateiktą papildomą informaciją ar vaizdus galite peržiūrėti kartu su vaikais arba pasiūlykite vaikams panagrinėti ją dar prieš tyrinėjimus.</i>
Laikas, skirtas temai	Apie 1.20 val. su įžanga ir temos aptarimu/įsivertinimu tuo atveju, jei vaikai visus tris tyrinėjimus daro savarankiškai ir vieną po kito. Aptarimus su vaikais galite atlikti po kiekvieno tyrinėjimo, arba jiems atlikus visus tyrinėjimus: <i>Preliminarus tyrinėjimų laikas (įtraukiant aptarimus po kiekvieno):</i> Tyrinėjimas 1 – iki 25 min. *(tyrinėjimui atlikti vaikai turi skaityti keletą skirtingų tekstų lietuvių kalba, todėl priklausomai nuo vaiko lietuvių kalbos žinių atlikimo laikas gali skirtis). Tyrinėjimas 2 – iki 25 min. *(tyrinėjimui atlikti vaikai turi peržiūrėti video lietuvių kalba, todėl priklausomai nuo vaiko lietuvių kalbos žinių atlikimo laikas gali skirtis).

	Tyrinėjimas 3 – iki 30 min.
Priemonės, kurias galima naudoti temai	<ul style="list-style-type: none"> Edukacinė platforma Kompiuteriai arba mobilieji telefonai tyrinėjimams atlikti Papildoma medžiaga/nuorodos, kurią analizuoja besimokantieji
Papildomos nuorodos, kurios padės tyrinėjimus dar labiau praplėsti/pagilinti	<p>Tyrinėjimams apie operą-performansą „Saulė ir jūra“ gali būti naudojama papildoma informacija (tekstai/video):</p> <p>Oficiali „Saulės ir jūros“ svetainė, skirta 58-ajai Venecijos bienalei https://sunandsea.lt/lt</p> <p>LRT radijo laida „Vienkartinė planeta“. Pokalbis su libreto autore Vaiva Grainyte https://www.lrt.lt/mediateka/irasas/2000070439/vienkartine-planeta-apokalipse-kaip-lengvas-brizas</p> <p>LRT radijo laida „Radijo popietė“ https://www.lrt.lt/mediateka/irasas/2000068190/radijo-popiete-auksinis-lietuviu-triumfas-venecijoje</p> <p>Joshua Barone recenzija „The New York Times“ (anglų kalba) - https://www.nytimes.com/2019/07/14/arts/music/sun-and-sea-lithuania-venice-biennale-review.html</p> <p>Julia Halperin recenzija „artnet.com“ (anglų kalba) - https://news.artnet.com/exhibitions/lithuanian-pavilion-1543168</p> <p>Interviu su autorių kolektyvu https://www.mic.lt/lt/ivykiai/2019/04/25/kunu-antropologija-operoje-saule-ir-jura/</p>

Mokymosi scenarijaus eiga:

Dalis	Veiklos aprašymas	Skiriamas laikas
Pradžia	<p>Iženkite į temą pradėdami keliais klausimais ir bendra diskusija vaikų grupėje:</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Kokią įtaką šiuo metu gamtai turi žmogaus veikla?</i> <i>Ar menas (literatūra, kinas, teatras, opera ir kt.) gali padėti žmogui pažinti ir patirti gamtą? O žmogaus daromą įtaką (ar žalą) gamtai? Kaip? Ar esate patys tai patyrę?</i> <i>Ką esate girdėję apie klimato krizę ar pavargusių planetą?</i> 	10 min.
Pagrindinė dalis ir aptarimas	<p>Atliekami visi tyrinėjimai. Jei vaikai visus tyrinėjimus daro savarankiškai, siūlome sekti laiką.</p> <p>Aptarimus su vaikais galite atlikti po kiekvieno tyrinėjimo, arba atlikus visus tyrinėjimus. Siūlome tyrinėjimų rezultatus aptarti Jums prisijungus</p>	1.10 min.

prie edukacinės platformos ir multimedijos pagalba rodant pažymėtus vaikų atsakymus.

Galutiniam aptarimui:

- *Kokias pagrindines žinutes žmonėms siunčia opera-performansas „Saulė ir jūra“? Kurios žinutės yra svarbios būtent jums? Kodėl?*
- *Kaip galėtume keisti savo kasdienybę, kad mažintume klimato kaitą?*
- *Kaip suprantate, kas yra ekokinas?*
- *Apie kokią ekologinę/gamtos problemą jūs kurtumėte filmą? Ar jis nagrinėtų, ar spręstų problemą? Kodėl? Kaip?*